

Obsah

Michal Altrichter	
Kultura pojmové námahy a abstrakce bez vztahovosti	5
Úvod	12
I. Předběžné poznámky o nezbytnosti vyšších principů a kritérií v životě, poznání a tvorbě	19
II. Nejvyšší principy (kladné a abstraktní). Rozdělení kladných nejvyšších principů na tradiční a mystické. Rozdělení abstraktních nejvyšších principů na abstraktně-empirické čili materiální a abstraktně-racionalistické čili formální	26
III. Empirický princip mravnosti a jeho elementární formy. – Hédonismus, eudaimonismus a utilitarismus	35
IV. Empirický princip mravnosti ve své nejvyšší formě. Schopenhauerovo pojetí morálky	47
V. Nedostatečnost empirického, tj. materiálního principu mravnosti a přechod k principu čistě racionálnímu, tj. formálnímu	63
VI. Formální princip mravnosti. Pojem zodpovědnosti a kategorického imperativu	72
VII. Tři formulace kategorického imperativu (podle Kanta)	84
VIII. Vztah mezi racionální a empirickou etikou. Čistě formální význam racionálního principu mravnosti	94

IX. Různé pohledy na svobodu vůle. Empirický rozbor této otázky.	107
X. Učení o rozdílu mezi empirickým a spekulativním přístupem a o slučitelnosti fenomenální nutnosti a transcendentální svobody.	127
XI. Obecné závěry racionální etiky. Přechod ze subjektivní etiky k předmětné etice.	153
XII. Obecná abstraktní pojetí lidské společnosti.	160
XIII. Abstraktní principy individualismu a pospolitosti.	167
XIV. Ekonomický aspekt společnosti, socialismus a vláda buržoazie.	173
XV. Logický přechod od ekonomické společnosti ke společnosti právní. Požadavek práva a státnosti.	183
XVI. Přechod od ekonomického principu společnosti k právnímu principu. Rozpory socialismu v otázkách společenského cíle a úlohy osobnosti.	186
XVII. Závěrečné poznámky o socialismu.	193
XVIII. Abstraktně-historické a abstraktně-utilitární pojetí práva. Princip organického rozvoje a princip konsensu. Analýza pojmu obecného prospěchu, který má být cílem právního řádu.	196
XIX. Dvojaký původ práva. Historická geneze práva a jeho formální podstata. Racionální definice práva. Přirozené a kladné pojetí práva.	203
XX. Výlučně formální a negativní charakter práva a právního řádu. Neodůvodněnost práva jako nejvyššího principu lidské společnosti.	211
XXI. Náboženský princip člověka. Společnost jako náboženský svaz čili církev.	215

XXII. Abstraktní klerikalismus neboli falešná teokracie. Abstraktní dualistický vztah mezi církví a státem. Přechod k vytvoření pravé, tj. svobodné teokracie.	219
XXIII. Význam pravého náboženského principu v normální společnosti.	226
XXIV. Vnitřní spojení společenských sfér ve svobodné teokracii.	237
XXV. Obecný přehled předešlého obsahu. Otázka uskutečnitelnosti mravního ideálu jako nutné hranice každého přístupu k etice.	252
XXVI. Závislost etiky na metafyzice. Neodůvodněnost abstraktního moralismu. Přechod k otázce pravého poznání.	256
XXVII. Definice pravdy jako celkové podstaty. Nedostatečnost této definice. Obecný pojem poznání. Definice pravdy jako objektivně-poznatelné (vnímané), tj. vnější reálnosti. Abstraktní realismus. ..	260
XXVIII. Kritika abstraktního realismu z čistě logického pohledu. Smyslová zkušenost jako poznání bezprostřední reality. Rozpory existující v bezprostřední realitě. Pravdivost všeobecná jako výsledek těchto rozporů.	265
XXIX. Objasňující poznámky k předešlé kapitole (kritika abstraktního realismu z pohledu obecného vědomí). Předběžná pojetí pravdy, pravda faktičnosti, pravda věčnosti a pravda o přirozenosti věcí. Přechod k naturalismu.	280
XXX. Elementární formy naturalismu. Živelný naturalismus, hylozoismus. Požadavek přesné definice přirozenosti jako obecného základu bytí.	287
XXXI. Analogie mezi obecným základem jsoucna a obecným základem smyslového poznání. Hmat jako základ všech vjemů. Hmatatelná čili neproniknutelná hmota jako obecný základ bytí.	295